

จุดประสงค์

1. ทดลองและสังเกตการแยกสารจากหมึกโดยวิธีโครมาโทกราฟีแบบกระดาษ
2. อธิบายการแยกสารจากหมึกโดยวิธีโครมาโทกราฟีแบบกระดาษ

วัสดุและอุปกรณ์

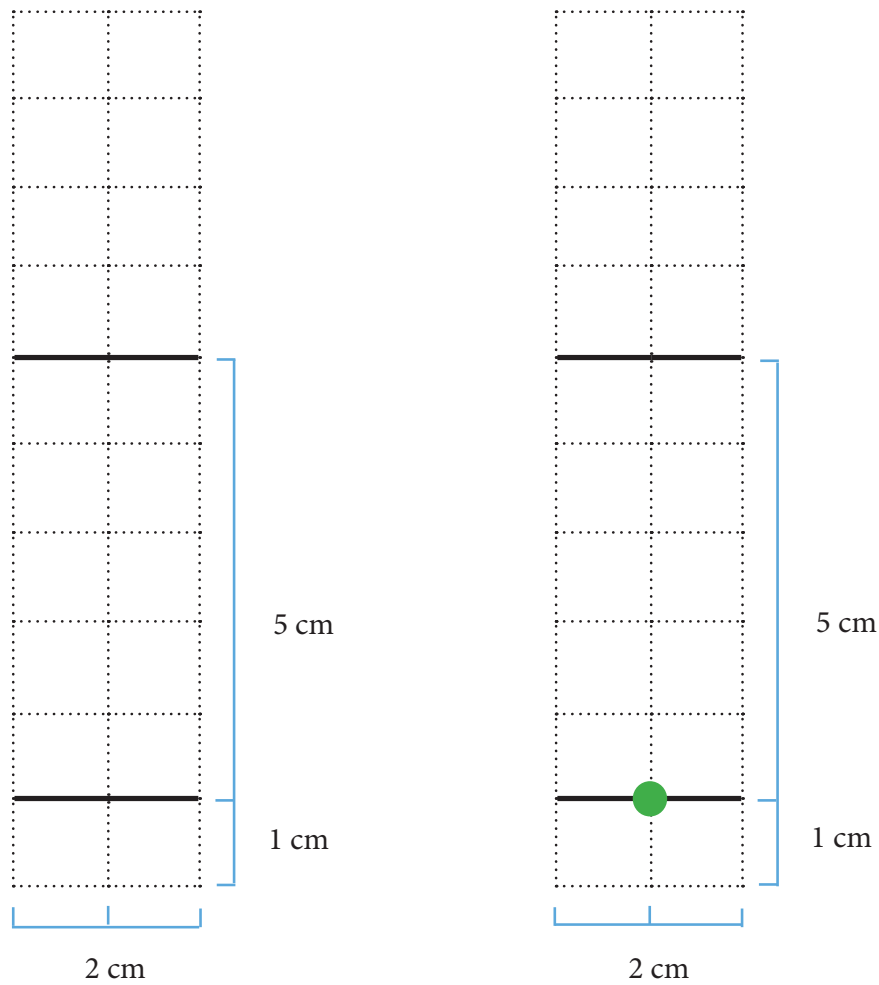
1. ปากกาเขียนข้อความสีเขียว สีแดง สีน้ำตาล สีดำ สีละ	1 ด้าม
2. กระดาษกรองหรือกระดาษโครมาโทกราฟี	1 แผ่น
3. สารละลายเอทานอล 95%	20 ลูกบาศก์เซนติเมตร
4. น้ำ	20 ลูกบาศก์เซนติเมตร
5. บีกเกอร์ขนาด 250 cm ³	2 ใบ
6. ฝากล่องพลาสติกหรือกระดาษแข็ง
ขนาดประมาณ 10 cm x 10 cm	2 แผ่น
7. ดินสอ	1 แท่ง
8. ไม้บรรทัด	1 อัน
9. กรรไกร	1 เล่ม
10. เทปใส	1 ม้วน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบของหมึก

วิธีการดำเนินกิจกรรม

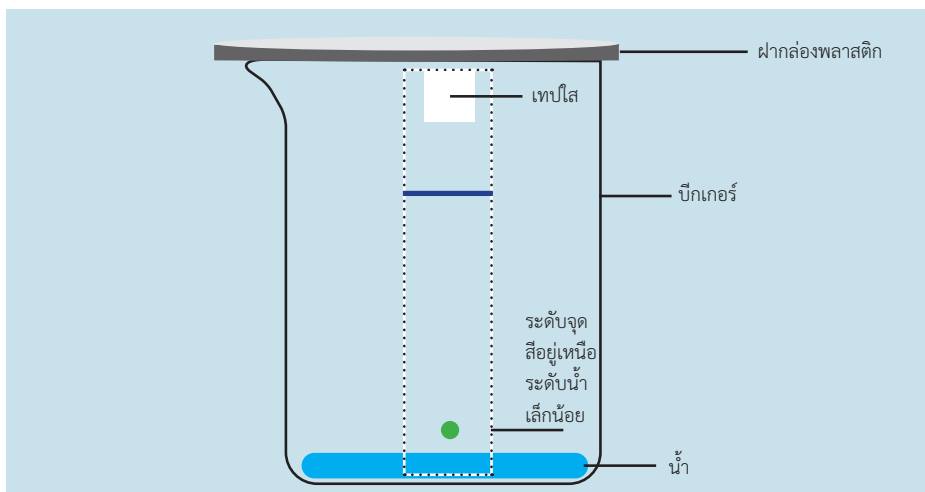
1. ตัดกระดาษกรองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด 2 cm x 9 cm จำนวน 4 แผ่น (เก็บไว้ทำกิจกรรมตอนที่ 2 จำนวน 2 แผ่น)
2. ใช้ดินสอขีดเส้นบาง ๆ ห่างจากปลายด้านล่างของกระดาษกรอง 1 เซนติเมตร และขีดอีกเส้นหนึ่งห่างเส้นเดิม 5 เซนติเมตร ดังภาพ ก
3. ใช้ปากกาสีเขียวจุดหมึกบนกระดาษกรองทั้ง 2 แผ่น ให้ได้จุดหมึกเข้มขนาดเล็ก (เส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 2 มิลลิเมตร) ถ้าสียังไม่เข้มให้แตะหมึกที่จุดเดิมซ้ำเพื่อให้ได้สีที่เข้มกว่า ดังภาพ ข

ภาพ ก การขีดเส้นบนกระดาษกรอง

ภาพ ข การจุดสีบนกระดาษกรอง

4. รินน้ำลงในบีกเกอร์ใบที่ 1 และรินสารละลายเอทานอลลงในบีกเกอร์ใบที่ 2 วัตถุประสงค์ให้ระดับความสูงของน้ำและสารละลายเอทานอลไม่เกิน 1 เซนติเมตร
5. นำกระดาษกรองที่จุดสีแล้วติดกับฝากล่องพลาสติกหรือกระดาษแข็งด้วยเทปใส แล้วค่อยๆ หย่อนกระดาษกรองให้ตั้งตรงอยู่กึ่งกลางของบีกเกอร์แต่ละใบ โดยให้จุดสีอยู่เหนือระดับของเหลว ดังภาพ ค วางบีกเกอร์ไว้ สังเกตและบันทึกผล

ภาพ ค การติดกระดาษกรองกับฝากล่องพลาสติก

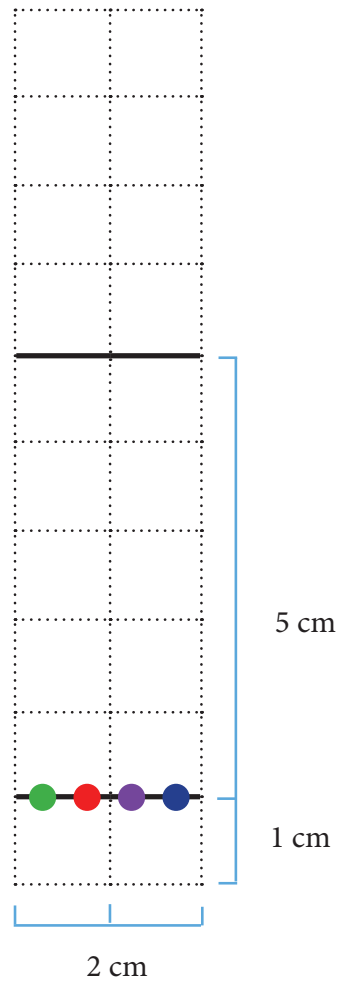
6. เมื่อระดับน้ำและสารละลายเอทานอลในบีกเกอร์ใบที่ 1 และใบที่ 2 เคลื่อนที่ขึ้นมาถึงรอยดินสอที่ขีดไว้ด้านบน นำกระดาษกรองออกจากบีกเกอร์ทั้ง 2 สังเกตและบันทึกผล

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบองค์ประกอบของหมึกสีต่าง ๆ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ใช้ปากกาสีต่าง ๆ 4 สี เช่น สีเขียว แดง น้ำตาล และดำ จุดหมึกสีบนกระดาษกรองทั้ง 2 แผ่น ให้ได้จุดหมึกสีแต่ละจุดมีสีเข้มขนาดเล็กลงและสีเข้มเท่ากัน 4 จุด และให้มีระยะห่างเท่า ๆ กัน ดังภาพ

ภาพ ง การจุดสีบนกระดาษกรอง

2. รินน้ำลงในบีกเกอร์ใบที่ 1 และรินสารละลายเอทานอลลงในบีกเกอร์ใบที่ 2 วัดให้มีระดับความสูงของน้ำและสารละลายเอทานอล ไม่เกิน 1 เซนติเมตร
3. นำกระดาษกรองที่จุดสีแล้วติดกับฝากล่องพลาสติกหรือกระดาษแข็งด้วยเทปใส แล้วค่อยๆ หย่อนกระดาษกรองให้ตั้งตรงอยู่ที่กึ่งกลางของบีกเกอร์แต่ละใบ โดยให้จุดสีอยู่เหนือระดับของเหลว วางบีกเกอร์ไว้ สังเกตและบันทึกผล
4. เมื่อระดับน้ำและสารละลายเอทานอลในบีกเกอร์ใบที่ 1 และใบที่ 2 เคลื่อนที่ขึ้นมาถึงรอยดินสอที่ขีดไว้ด้านบน นำกระดาษกรองออกจากบีกเกอร์ทั้ง 2 สังเกตและบันทึกผล